

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 17 mars 1934 kl. 10 f. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av Södra Dalarnes järnvägsaktiebolags skuldförhållande till staten.

I en till riksdagen avlåten, den 16 februari 1934 dagtecknad proposition nr 146, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att Södra Dalarnes järnvägsaktiebolags återstående skuld till staten på grund av statslån för anläggning av bolagets järnväg må, räknat från och med år 1934, bilda ett nytt lån, att åtnjutas på de i statsrådsprotokollet förordade villkor.

Södra Dalarnes järnvägsaktiebolag är innehavare av de sedermera till en järnvägsenhet sammanslutna järnvägarna Krylbo—Borlänge, varå bolaget erhöll koncession den 12 april 1876, mellan Borlänge och Insjön, å vilken järnväg Siljans järnvägsaktiebolag meddelades koncession den 1 september 1882, samt från Knippboheden å sistnämnda järnväg till Rättviks station, varå Siljans järnvägsaktiebolag erhöll koncession den 17 mars 1899. De båda förstnämnda järnvägarna kommo till utförande inom de närmaste åren efter respektive koncessioners meddelande. Järnvägen Knippboheden—Rättvik åter byggdes av Södra Dalarnes järnvägsaktiebolag, sedan koncessionen å densamma jämte järnvägen Borlänge—Insjön med Kungl. Maj:ts den 27 oktober 1911 lämnade godkännande överlåtits å bolaget. Ifrågavarande tre banor äro samtliga normalspåriga med en spårvidd av 1.435 meter.

Södra Dalarnes järnvägsaktiebolags skuld för erhållna statslån, varå annuiteterna hittills behörigen fullgjorts, uppgick per den 1 januari 1934, fränsett den samma dag förfallna annuiteten å 1911 års lån, till följande belopp:

	Kapital kronor	Anståndsränta kronor
1876 års lån (Krylbo—Borlänge).....	357,450: 20	345,468: 75
1911 (1882) års lån (Borlänge—Insjön)	570,887: 35	—: —
1910 års lån (Knippboheden—Rättvik)	1,097,116: 88	92,953: 57
Summa kronor	2,025,454: 43	438,422: 32

Riksgäldskontoret innehar till säkerhet för berörda tre statslån inteckningar med bästa förmånsrätt i Södra Dalarnes järnväg.

Ifrågavarande tre låns kapitalbelopp skola vara slutfbetalda respektive den 31 december 1937, den 1 januari 1952 och den 31 december 1969. Slutfbetalning av anståndsrentan å 1910 års lån skall äga rum den 31 december 1970.

Den nuvarande annuiteten å lånen utgör 228,850 kronor och skall enligt lånevillkoren utgå till och med år 1939. Den minskas efter slutfbetalningen år 1940 av 1876 års lån till 110,100 kronor samt efter slutfbetalningen år 1952 av 1911 (1882) års lån ytterligare till 62,600 kronor.

Bolaget har under de senaste åren endast med svårighet och genom upplåning kunnat fullgöra sin betalningsskyldighet till staten. På grund härav och då bolaget är i behov av kapital för järnvägsanläggningens modernisering i vissa avseenden, har *bolaget* hemställt, att bolagets tre lån med oförändrat hypotek och ränta ifråga om den räntelöpande återstoden, nu tillsammans 2,025,454 kronor 43 öre, måtte få utbytas mot ett 30-årigt amorteringslån med lika stora årliga annuiteter och att de båda anståndsrentorna, tillsammans 438,422 kronor 32 öre, måtte under samma 30 år få betalas med lika delar årligen. Härigenom skulle bolagets årliga utgift för statslånen för framtiden kunna nedbringas till 138,959 kronor 85 öre eller med i runt tal 90,000 kronor.

Fullmäktige i riksgäldskontoret hava under hänvisning till bolagets behov att för tillgodoseende av de alltmer växande anspråken på kommunikationsmöjligheter och komfort anskaffa ytterligare lokomotiv och moderna personvagnar m. m., funnit skäl tala för att ej motsätta sig bolagets hemställan. Staten skulle härigenom ej komma att lida någon förlust, och slutfbetalningen av dess fordran skulle äga rum några år tidigare än enligt nu gällande amorteringsvillkor, nämligen år 1963 i stället för år 1970.

Med avseende å återbetalningen av anståndsrentorna hava fullmäktige emellertid förordnat den jämkningen i bolagets förslag, att såsom i andra liknande fall pläгат ske anståndsrentornas nuvärde, efter $4\frac{1}{2}$ procent beräknat till 292,914 kronor 73 öre, skulle sammanslås med kapitalskulden till ett nytt lån, uppgående till 2,318,369 kronor 16 öre, vilket lån skulle förräntas med $4\frac{1}{2}$ procent och amorteras under 30 år med första inbetalning den 31 december 1934. Den årliga annuiteten skulle vid bifall härtill uppgå till 142,328 kronor 25 öre.

Föredragande departementschefen har för egen del anført, bland annat, följande:

Med hänsyn till vad i ärendet upplysts om bolagets ekonomiska ställning synes förevarande förslag icke böra möta hinder från statsmakternas sida. Den eftergift, som annuiteternas nedbringande under de närmaste åren innebär, synes bliva tillfredsställande kompenserad av den därefter snabbare återbetalningen av resterande skuld till staten. För det nybildade lånet skall staten hava säkerhet i inteckning med bästa förmånsrätt i Södra Dalarnes järnväg. Jag vill alltså tillstyrka bifall till bolagets framställning med den jämkning i lånevillkoren, som fullmäktige i riksgäldskontoret föreslagit.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 15 mars 1934.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Lindgren, Lindley, Stendahl, Ernfors, Bjurström, Nilsson i Mölndal och Bodin;

från andra kammaren: herrar Leffler, Laurén, Andersson i Falkenberg*, Hammarlund*, Hilding* och Gustavson i Sala.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.